



Assen, 19 juni 2024
Ons kenmerk 1001167

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING OP BASIS VAN DE OMGEVINGSWET EN BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING

Ontheffinghouder : Mts. Mensen
Activiteit : Schadebestrijding roeken
Locatie : Scholtenskanaal Emmer-Compascuum

Het besluit treedt één dag na dagtekening van dit besluit in werking en geldt tot 1 november 2024.

Besluit

Wij hebben besloten op basis van onderstaande motivering aan u op basis van artikel 5.1 lid 2, aanhef en onder g, van de Omgevingswet (Ow) in samenhang met art. 11.37 en art. 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) een omgevingsvergunning te verlenen voor het doden van roeken met behulp van geweer ter ondersteuning van de aangebrachte preventieve middelen vanaf één uur voor zonsopkomst ter voorkoming van belangrijke schade aan kwetsbare gewassen op de percelen uit uw aanvraag zoals weergegeven op onderstaande figuur 1.



Figuur 1. percelen omgevingsvergunning

Hieronder leest u onze motivering.

Wettelijk kader

Roeken zijn van nature in Nederland voorkomende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Ingevolge artikel 11.37 Bal geldt het verbod van art. 5.1 lid 2, aanhef en onder g, Ow om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor het doden of vangen van roeken. Ingevolge art. 11.40 Bal geldt dit verbod ook voor het gebruik van het geweer.

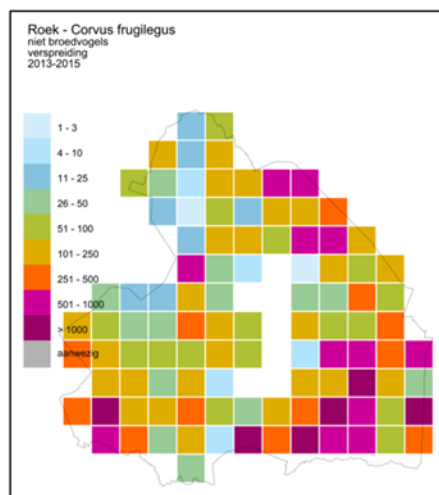
Ingevolge artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) kunnen wij, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort, een omgevingsvergunning verlenen van het verbod om een flora- en fauna-activiteit te verrichten, ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren. Ingevolge art. 8.74p lid 1 van het Bkl kunnen wij bij omgevingsvergunning het gebruik van het geweer toestaan.

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

Daarnaast blijkt uit de relevante wet- en regelgeving dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de omgevingsvergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is.

Beleidsmatig kader

Roeken komen in grote getalen voor in de provincie Drenthe en kunnen in de gehele provincie belangrijke schade veroorzaken.



In het Uitvoeringsplan flora en fauna is opgenomen dat er in Drenthe gezocht wordt naar een balans tussen beschermen van roeken en schade bestrijding bij het beheer van roeken. In het uitvoeringsplan is dat als volgt omschreven; *De huidige staat van instandhouding van de roek rechtvaardigt niet dat er op voorhand ontheffingen of een vrijstelling worden verleend voor het bestrijden van schade. Voor het verkrijgen van een tegemoetkoming van BIJ12 in de aangerichte schade is een aanvrager verplicht om een ontheffing aan te vragen om de schade tegen te gaan. Daar waar een agrariër een tegemoetkoming heeft aangevraagd bij BIJ12-Faunazaken wordt een ontheffing verleend voor ondersteunend afschot bij minimaal twee preventieve middelen conform de schadepreventiekit van BIJ12-Faunazaken.*



Om te voorkomen dat het ondersteunend afschot van invloed kan zijn op een roekenkolonie wordt een ontheffing enkel verleend indien het schadeperceel verder dan 500 meter van een roekenkolonie verwijderd is. Een omgevingsvergunning wordt derhalve pas verleend als er een tegemoetkoming is aangevraagd. In uw aanvraag geeft u aan dat dit is gebeurd is en hierdoor kan aan u een vergunning worden verleend.

Ter voorkoming van belangrijke schade aangericht door roeken

Door de provinciale vrijstelling van 2002 tot eind 2016 kwam door roeken aangerichte schade niet in aanmerking voor een tegemoetkoming van BIJ12 Unit-Faunafonds. In de beleidsregels Faunafonds is uitgesloten; *de schade veroorzaakt door een diersoort waarvoor een provinciale vrijstelling geldt*. Als gevolg hiervan werd schade aangericht door roeken over het algemeen niet door de grondgebruikers gemeld bij het Faunafonds. In slechts enkele gevallen is door een grondgebruiker schade gemeld. Deze schademeldingen werden echter veelal niet door het Faunafonds getaxeerd, omdat er geen tegemoetkoming werd uitbetaald. De laatst getaxeerde schade ten tijde van de vrijstelling in het jaar 2016 betrof schade aan mais met een getaxeerde schade van € 22.525,-. Nadat de vrijstelling is vervallen in 2017 is voor € 132.000,- aan schade in bloembollen en in 2018 voor € 18.296,- schade aan graan en mais getaxeerd, in 2019 en 2020 voor € 1.428,- en €24.048,-. Na het verbod op het zaadbeschermingsmiddel Mesurool zijn de schades veroorzaakt door de roek sterk gestegen naar € 236.044, in 2021, € 227.829 in 2022 en 303.914 in 2023. Op basis van deze schades is het mogelijk om omgevingsvergunningen te verlenen ter voorkoming dat schade zich voortzet als er al sprake is van belangrijke schade waarvoor een tegemoetkoming is aangevraagd bij BIJ12-Faunazaken.

Geen andere bevredigende oplossing

Wij zijn van mening dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat, zoals artikel 8.74j van het Bkl voorschrijft, om te voorkomen dat roeken belangrijke schade veroorzaken aan percelen met kwetsbare gewassen. De Beleidsregels bescherming natuur provincie Drenthe verplicht de grondgebruiker om eerst preventieve maatregelen aan te brengen voordat er een omgevingsvergunning kan worden aangevraagd. Pas nadat de preventieve maatregelen zijn aangebracht en de schade zich heeft voortgezet wordt een omgevingsvergunning verleend. U geeft in uw aanvraag aan dat u preventieve maatregelen heeft getroffen om roeken te weren. Deze maatregelen hebben echter niet kunnen voorkomen dat er grote groepen roeken invallen op de percelen met kwetsbare gewassen. Zonder ondersteunend afschot treedt er bij roeken een gewenning op met betrekking tot de preventieve middelen (BIJ12, Faunaschade Preventie Kit Kraaiachtigen). Het is hierdoor gebleken dat de maatregelen, zonder ondersteunend afschot, niet afdoende zijn en dat het niet uitgesloten is dat zich belangrijke schade zal voorzetten.

Geen verslechtering van de staat van instandhouding

In Nederland wordt de soort gecategoriseerd als talrijke broedvogel (www.vogelbescherming.nl). Hoewel de aantallen op dit moment landelijk afnemen is er nog geen sprake van een bedreiging van de gunstige staat van instandhouding.

In de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, met kenmerk 201104238/1/A3 heeft de Afdeling uitgesproken dat bij het vaststellen van de staat van instandhouding aangesloten kan worden bij staat van instandhouding zoals vastgelegd in de Habitatrictlijn;

De staat van instandhouding van een soort wordt als gunstig beschouwd wanneer:

- uit populatie dynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op de lange termijn zal blijven, en
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en



- er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

In bovengenoemde uitspraak heeft de Afdeling het oordeel van de rechtbank bevestigd dat, gelet op die definitie van staat van instandhouding uit de Habitatrichtlijn, niet iedere afname van populatie tot de conclusie leidt dat de staat van instandhouding van de soort niet gunstig is.

Populatie

Populatie dynamische gegevens worden afgemeten aan de omvang en aantaltrend van de populatie.

Ontwikkeling

Van belang is de lange termijntrend van de populatie roeken in Drenthe, i.c. vanaf 1981. Rond 1981 broedden omstreeks 6.000 paar roeken in Drenthe en de laatste vijf jaar (2017-2021) waren dat er gemiddeld omstreeks 8.800.

Toekomstperspectief

De trendlijn van de populatie roeken in Drenthe is de laatste jaren stabiel. Het lijkt uitgesloten dat de populatie de komende twaalf jaar zal dalen tot onder het niveau van 1981.

Conclusie populatie: gezien het voorgaande, beoordelen wij het aspect populatie voor Drenthe als gunstig.

Verspreiding

Bij verspreiding gaat het om het actuele verspreidingsgebied van de roek vergeleken met het verspreidingsgebied omstreeks 1981. Volgens richtlijnen van de Europese Commissie dienen de lidstaten de verspreiding per 10x10 km-hok te bepalen.

Gezien de beschikbaarheid van landelijke vogelatlassen met kaarten op basis van 5x5 km-hokken uit de perioden 1973-1977 en 2013-2015 vergelijken wij de kaartbeelden van die twee periodes voor een benadering van de trend in verspreiding sinds 1981. In alle provincies heeft de roek zich sinds de periode 1973-1977 uitgebreid: er zijn meer 5x5 km-hokken waar de roek is verschenen dan waar de soort is verdwenen.

Toekomstperspectief

De populatie van de roek in Drenthe is de laatste jaren stabiel. Het lijkt uitgesloten dat de verspreiding op het niveau van 10x10 km-hok zal afnemen tot onder het niveau van omstreeks 1981.

Conclusie verspreiding: gezien het voorgaande beoordelen wij het aspect verspreiding voor Drenthe als gunstig.

Leefgebied

In termen van de Omgevingswet het 'habitat' betreft het leefgebied, inclusief alle condities die een soort tijdens zijn levensloop en seizoen cyclus nodig heeft.

Ontwikkeling

Geschikte foerageerterreinen zijn een wezenlijk deel van het leefgebied van de roek. Roeken foerageren bijna uitsluitend in agrarisch gebied. Dat is sinds 1981 wel veranderd, maar in Drenthe nog steeds in omvang en kwaliteit niet beperkend voor de roek.

Toekomstperspectief

Roeken zijn qua leefgebied afhankelijk van het agrarisch gebied. Naar verwachting zullen de condities daar de komende twaalf jaar iets verbeteren. Het verbod op Mesurool is in feite al een verbetering.

Conclusie leefgebied: wij beoordelen het aspect leefgebied voor Drenthe als gunstig.

Totaalbeoordeling



Voor Drenthe hebben wij alle drie aspecten, inclusief hun toekomstperspectief, beoordeeld als gunstig. Hierdoor is de totaalbeoordeling voor de staat van instandhouding van de roek in Drenthe vanzelfsprekend gunstig.

Svl Drenthe

1) Populatie	gunstig
2) Verspreiding	gunstig
3) Leefgebied	gunstig
Totaal	gunstig

Slechts een gering afschot ter ondersteuning van preventieve middelen zal geen invloed hebben op de stand van instandhouding. Gezien het grote areaal waar de roeken kunnen foerageren naast de percelen uit de vergunning zal de combinatie van preventieve middelen en ondersteunend afschot de roeken snel weren van deze percelen. Afschot zal hiermee ook beperkt kunnen blijven en geen invloed hebben op de stand van instandhouding.

Faunabeheerplan

Er kan gezien art. 11.63 lid 3 in samenhang met art. 11.31 lid 2 van het Bal in incidentele gevallen een omgevingsvergunning zonder faunabeheerplan worden afgegeven, en gezien art. 8.74j lid 3 van het Bkl ook aan anderen dan een faunabeheereenheid. Daar waar er sprake is van een concrete dreiging van belangrijke schade door schadetaxaties in voorgaande jaren of daar waar opgetreden wordt tegen een voortdurende schade kan een omgevingsvergunning worden verleend zonder Faunabeheerplan. Daar op dit moment het door het door de FBE opgestelde Faunabeheerplan enkel voorziet op schadepreventie op percelen met mais in WBE's met een schadehistorie kan op deze percelen geen gebruik worden gemaakt van deze vergunning van de FBE.

De grondgebruiker is, om aanspraak te maken op een schadeloosstelling, door de beleidsregels van BIJ12-faunafonds gehouden om, waar mogelijk, het optreden en voortduren van schade te voorkomen. Het ondersteunend afschot ter ondersteuning van preventieve middelen is hierbij een vereiste. Hiervoor heeft de grondgebruiker een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig. Deze wordt derhalve verstrekt aan de grondgebruiker aangezien zijn schade percelen niet onder de werking van het faunabeheerplan vallen.

Conclusie

Wij zijn van mening dat de gevraagde omgevingsvergunning voor het doden van roeken met behulp van geweer kan worden verleend. Daarom verlenen wij aan u een vergunning vanaf één dag na verzending van dit besluit tot 1 november 2024 zolang er nog kwetsbare gewassen op het perceel staan.

Middelen

Op basis van de artikelen 8.74o en 8.74p van het Bkl dient in de omgevingsvergunning te worden opgenomen welke middelen gebruikt kunnen worden voor de uitvoering. Het verjagen van roeken met behulp van ondersteunend afschot is een effectieve methode om aan schadebestrijding te doen. Daarom worden voor de uitvoering van deze omgevingsvergunning als middel aangewezen kogelgeweren en hagelgeweren. Honden mogen worden gebruikt om geschoten roeken te apporteren.

Voor de uitvoering van deze omgevingsvergunning wordt tevens een omgevingsvergunning verleend voor het gestelde in artikel 11.40 van het Bal en wordt het toegestaan om gebruik van het geweer vanaf één uur voor zonsopkomst. Hiervoor mogen alleen houders van een omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit worden ingezet. Het beoogde doel van schieten in een deel van de nachtperiode is het efficiënter van de bestrijdingsmogelijkheden gebruik te maken, waardoor schade aan gewassen beter voorkomen kan worden. roeken beginnen namelijk al een uur voor zonsopkomst op de percelen met schadegevoelige gewassen te foerageren.



De omgevingsvergunning wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Voordat met het doden van roeken wordt aangevangen, dienen de uitvoerende houders van een omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit (voorheen de jachtakte) hiervan, bij elk gebruik opnieuw, een werkdag van tevoren melding te maken aan:
Het team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van de provincie Drenthe. Hiervoor moet het DIGITALE MELDINGSFORMULIER worden gebruikt. Dat is te vinden op www.provincie.drenthe.nl/meldenfaunabeheer.
2. Op percelen met schadegevoelige gewassen moeten (voorafgaand aan afschot) ter ondersteuning minimaal twee waarneembare preventieve maatregelen zijn genomen en in werking zijn. Een overzicht met voorbeelden van preventieve middelen staat op de website van BIJ12-Faunazaken, Faunaschade Preventiekit kraaiachtigen.
3. Er mag geen gebruik meer worden gemaakt van de vergunning binnen 500 meter van een roekenkolonie en nadat de schadegevoelige gewassen zijn geoogst.
4. De uitvoerende jachtaktehouders van een omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit zijn verplicht een (digitale)kopie van deze vergunning bij zich te dragen. De documenten moeten op eerste vordering van de daartoe bevoegde ambtenaren onmiddellijk ter inzage worden gegeven.
5. Er mogen maximaal tien roeken per dag worden geschoten.
6. Er mag gebruik worden gemaakt van deze vergunning vanaf een uur voor zonsopkomst.
7. Handelingen in het kader van deze omgevingsvergunning mogen niet geschieden op zondag.
8. Gedode roeken mogen opgehangen worden ter verjaging van roeken. Ringen welke zich aan de gedode roeken bevinden, moeten worden ingevoerd op www.griel.nl
9. Op grond van art 6.3 lid 4 van het Omgevingsbesluit dient de jacht(akte)houder alle afschot te rapporteren bij de Faunabeheereenheid Drenthe (FBE). Hiertoe dient de jacht(akte)houder zich digitaal per email(info@fbedrenthe.nl) aan te melden bij de FBE-Drenthe onder vermelding van naam vergunninghouder en vergunningsnummer. Geschoten roeken dienen binnen 48 uur gerapporteerd te worden in het Faunaregistratiesysteem. Voor rapportage van afschot op grond van deze vergunning wordt door de FBE Drenthe een machtiging in het Faunaregistratiesysteem aangemaakt. Rapportage op deze machtiging kan tot en met uiterlijk 3 november 2024.



10. De omgevingsvergunning kan door de provincie worden geschorst of ingetrokken indien gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding geven en wordt ingetrokken als in de gehele provincie in 1 jaar 650 roeken zijn geschoten op basis van de omgevingsvergunning van de FBE tezamen met vergunningen die zijn verleend aan grondgebruikers.

Informatie

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met het Klant Contact Centrum, telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

i.o.
drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Faunabeheereenheid Drenthe (digitaal)
- BIJ12 Unit Faunafonds (digitaal)

Rechtsmiddelen

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.